

Udgifter. Nu derimod gaar den radikale Regering ind til forholdsvis Velstand, de trykkende og ydmygende Veksellaan er bragte ud af Verden, erstattede med faste Laan, der er smuk Balance paa Statsregnskabet og paa det fremlagte Budget. For 4 Aar siden samlede Interessen sig særlig om 2 Hovedspørgsmaal. Det ene angik Forsvarslovens Gennemførelse — et meget vanskeligt Spørgsmaal, og den radikale Regering kom paa flere Punkter uheldigt af Sted til stor og udelt Glæde for Modstanderne. Det andet Spørgsmaal angik Tilvejebringelse af Balance, og det viste sig, at Skatteløve var uundgaaelige. Begge disse Spørgsmaal er nu ude af Verden: de er ikke længere under den politiske Debat. Derimod er der nu et nyt Spørgsmaal, Forfatningssagen, der har den Evne, at det mere end noget andet Spørgsmaal er i Stand til at samle det store Flertal, det langt overvejende Flertal af den danske Befolkning, saaledes at den radikale Regering i denne Sag, der overskygger alle andre, nu støttes af et overvejende Flertal af Vælgerbefolkningen og af et stærkt Flertal i dette Ting. Der er derfor meget, der taler for, at den radikale Regering vil kunne knytte sit Navn til Løsningen af denne ærefulde Opgave. Jeg vil af mit ganske Hjerte ønske, at den radikale Regering maatte faa Held dertil i nær Fremtid.

Man vil af disse Betragtninger se, at Stillingen er langt bedre for den radikale Regering nu, end den var for 4 Aar siden, og at Fremtiden ligger mere lys for den, end den gjorde den Gang. Til alles store Overraskelse og uden nogen parlamentarisk Nødvendighed afgav Venstre Regeringsmagten. Vel havde Venstre ved Valgene lidt et betydeligt Tab af Mandater, men stod dog, takket være en uretfærdig Valgkredsordning, som Folketingets største Parti. Det manglede heller ikke paa Opfordringer, ja stærke Opfordringer, fra andre politiske Partier, Socialdemokraterne og de Radikale, til Regeringen om at blive; men her hjalp hverken Løn eller Bøn; der var en stærk, haard Haand, der krævede, at Ministeriet skulde gaa, og Ministeriet gik, tøvende og sikkert meget mod sin Villie. Venstre har begaaet mange ukloge Handlinger; men jeg tror, at en af de mest ukloge Handlinger, Partiet har begaaet, er den, at det afgav Regeringsmagten — den er nu en Gang ikke et Legetøj, man kan gribe og kaste fra sig igen efter Behag. Venstre har nu afgivet Regeringsmagten, og der er kun meget

ringe Sandsynlighed for, at det nogen Sinde mere faar den tilbage. Venstre taber mere og mere Tilliden ude i den almindelige Befolkning, og jeg tvivler meget om, at Partiet nogen Sinde mere vil naa frem til den ledende Stilling i dansk Politik, som det i saa lang en Aarrække har haft.

For 4 Aar siden stod jeg som mit Partis Ordfører ved Finanslovsforslagets første Behandling, og jeg benyttede da Lejligheden til at byde den radikale Regering Velkommen og tilsige den vort Partis Støtte; det samme vil jeg gøre i Dag. Men jeg fandt mig den Gang foranlediget til at konstatere, at selv om der har bestaaet et Samarbejde mellem Socialdemokratiet og det radikale Parti, et Samarbejde ved Valgene og ogsaa her i Tinget, saa betød dette Samarbejde paa ingen Maade, at Socialdemokratiet ikke stod som et fuldstændig selvstændigt Parti. Jeg gjorde opmærksom paa, at Socialdemokratiet havde sit eget Program og sit bestemte politiske Maal, som det aldrig vilde tabe af Sigte. Jeg gjorde opmærksom paa, at paa den ene Side stod Socialdemokratiet, paa den anden Side stod egentlig alle de andre politiske Partier, og at der mellem os ikke alene var en Gradsforskel, men en Væsensforskel, som jeg udtrykte derved, at der mellem os var en dyb Kløft, som ikke lod sig udjævne. De Ord, jeg benyttede den Gang, staar ved Magt endnu, og jeg vil minde om disse Ord; de har endnu fuldt ud Gyldighed for Socialdemokratiets Vedkommende. De vakte den Gang betydelig Opmærksomhed, hvad jeg ved deraf, at jeg ofte senere har mødt dem ved de politiske Møder ude i Landet og set dem citerede baade i Venstres og Højres Presse, jeg ved ikke hvor mange Gange. Man har henvist til disse Ord, fordi man troede, at man dermed kunde skræmme Vælgerne, at man kunde gøre Vælgerne bange for at slutte sig til Socialdemokratiet; men heldigvis har Virkningen været den modsatte af den tilsigtede. Det gaar med Socialistforskrækkelsen ligesom med Troen paa Spøgelser: naar Forholdene kommer frem i det klare Dagslys, naar den sunde Fornuft kommer til at beskæftige sig med disse Ting, svinder begge hen; og det viste sig ved Valgene, at trods al Mistænkeliggørelse af Socialdemokratiet, trods af den Socialistforskrækkelse, man prægede mod os, trods alle Forvanskninger af vort Program og vor Politik viste sidste Valgdag den glædelige Kendsgerning, at Socialdemokratiet var vokset til at blive vort Lands største